

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 9 юли 2013 година****относно националната програма за реформи за 2013 г. на Нидерландия и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Нидерландия за периода 2012—2017 г.**

(2013/C 217/22)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — основана на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките за заетост на държавите членки ⁽³⁾, като двата акта заедно представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите

членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики за заетост.

- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се осигурява съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и на еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнището на държавите членки, като по-конкретно изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на конкретните препоръки за отделните държави.
- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽⁴⁾ относно националната програма за реформи на Нидерландия за 2012 г. и даде становище относно програмата за стабилност на Нидерландия за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за координация на икономическите политики за 2013 г. Също на 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Нидерландия е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет утвърди приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа бюджетна консолидация, възстановяване на нормалните условия за кредитиране в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 10 април 2013 г. Комисията публикува резултатите от задълбочения преглед за Нидерландия, извършен съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че Нидерландия е засегната от макроикономически дисбаланси, въпреки че те не са прекомерни.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ Продължават да се прилагат и през 2013 г. съгласно Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽⁴⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 88.

- (9) На 29 април 2013 г. Нидерландия представи националната си програма за реформи за 2013 г. и програмата си за стабилност за периода 2012—2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (10) Въз основа на оценката на програмата за стабилност в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, Съветът е на мнение, че Нидерландия е приложила значителни мерки за консолидация в периода 2011—2013 г., но е вероятно фискалното усилие да не е достатъчно за корекция на прекомерния дефицит през 2013 г., главно предвид положителните в сравнение с очакваните икономически тенденции. Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози на програмата за стабилност изглежда като цяло правдоподобен. За 2013 и 2014 г. в програмата за стабилност се предвижда реален икономически растеж в размер на -0,4 % и 1,1 % съответно, което е много близко до прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г., в която съответно са предвидени -0,8 % и 0,9 %. Заявената цел на програмата за стабилност е да се намали номиналният дефицит до под 3 % от БВП след 2014 г. по устойчив начин. В програмата не се посочва изрично средносрочна бюджетна цел (СБЦ), което предполага, че СБЦ в размер на -0,5 % е потвърдена, както е съобщено в програмата за стабилност за миналата година. СБЦ съответства на изискванията на пакта за стабилност и растеж. В допълнение, докато за 2015 г. в програмата за стабилност се планира намаление на структурното салдо в размер на 0,5 % от БВП в структурно отношение, в съответствие с минималното структурно годишно подобрене, през 2016 г. се очаква структурното салдо да се влоши с 0,4 % от БВП и да се подобри с 0,1 % от БВП през 2017 г., като по този начин ще има отклонение от подходящата линия за корекции. Въз основа на прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. средногодишното фискално усилие от около 0,7 % от БВП за периода 2010—2013 г. е в съответствие с фискалното усилие от $\frac{3}{4}$ % от БВП, препоръчано от Съвета. Бюджетната корекция през 2011 и 2012 г. беше преимуществено насочена към разходната част, докато през 2013 г. тя се основава в голяма степен на мерки по отношение на приходите. Планираният номинален дефицит, установен в програмата за стабилност, е в съответствие с корекцията на прекомерния дефицит до 2014 г., една година след установения от Съвета краен срок в рамките на процедурата при прекомерен дефицит на 2 декември 2009 г. Съветът счита, че фискалното усилие, предвидено от органите, е несъвместимо с действителната корекция на прекомерния дефицит през 2014 г. Възможните допълнителни мерки за консолидация, набелязани в програмата за стабилност, са били временно оттеглени и във всеки случай не биха били достатъчни. Нидерландия трябва да набележи допълнителни мерки, за да сведе номиналния бюджетен дефицит под прага от 3 % от БВП през 2014 г. по устойчив начин. Съгласно програмата за стабилност съотношението дълг/БВП се очаква да нарасне допълнително до 74 % от БВП през 2013 г. и да се увеличи леко допълнително до 75 % от БВП през 2014 г. По този начин прогнозата за съотношението дълг/БВП е, че то ще продължи да бъде значително над референтната стойност от 60 %. За 2015 г. в програмата за стабилност се предвижда съотношението на дълга да намалее до 71,4 % от БВП, а след това ще намалее леко, като достигне 70,8 % през 2017 г. Този спад на съотношението дълг/БВП след 2014 г. обаче не е в достатъчна степен подкрепен от мерки на политиките.
- (11) С цел да се увеличи потенциалът за бъдещ растеж на Нидерландия е от първостепенно значение чрез необходимата консолидация да се запазят разходите, насърчаващи растежа, за да се осигури устойчиво коригиране на прекомерния дефицит и постигане на СБЦ в краткосрочен и средносрочен план. В частност усилията за насърчване на иновациите и научните изследвания, включително фундаменталните научни изследвания, образованието и обучението, ще бъдат ключа към балансирано регулиране. Това не само ще спомогне да се подкрепи икономическото възстановяване, но също така би спомогнало за поддържане на иновационния и човешки капитал, да се подобри конкуренцията и перспективите за средносрочен и дългосрочен растеж.
- (12) Ключовото предизвикателство е свързано с жилищния пазар, където липсата на гъвкавост и небалансираните стимули формираха в продължение на десетилетия облика на жилищното финансиране и на моделите на спестовност в сектора. Склонността на домакинствата за финансиране на brutния ипотечен дълг спрямо жилищното имущество до голяма степен отразява дългогодишните фискални стимули, по-специално пълното данъчно приспадане на лихвите по ипотечни кредити. От април 2012 г. досега са частично приложени серия от мерки. Някои от тях се отнасят до адаптиране на данъчното облагане на жилищното финансиране. Постепенното преминаване към ограничаване на данъчно приспадане на лихвите по ипотечни кредити и увеличаване стимулите за амортизации е оправдано, но постепенното въвеждане на тази мярка е твърде бавно, за да се отрази в значителна степен на амортизационното поведение. Пазарът за наем на жилища е ограничен с нормативни актове и от наличието на много голям сектор на социалното жилищно настаняване, който също така трябва да се справя с дълъг списък на чакащи. Скорошното въвеждане в сектора на социалното жилищно настаняване на някакво диференциране на наемите въз основа на доходите представлява стъпка в правилната посока, но неговото въздействие е ограничено. Следователно, въпреки че предложените мерки са стъпки в правилната посока, общото темпо на реформите е бавно при решаването на основните проблеми и поради това следва да се засили, като в същото време се отчита въздействието на съществуващата икономическа среда и продължава да се гарантира, че социалното жилищно настаняване е достъпно за гражданите в неравностойно положение, които не могат да получат жилища при пазарни условия, включително в много търсени места.
- (13) Дългосрочната устойчивост на пенсионната система е засилена чрез постепенното увеличаване на законоустановената пенсионна възраст от 65 години през 2012 г. на 67 години през 2021 г. Следователно Нидерландия е напълно спазвала тази част от препоръката от 2012 г. относно увеличаването на законоустановената пенсионна възраст и нейното обвързване с продължителността на живота както за първия, така и за втория пенсионен стълб. Продължават да съществуват предизвикателства,

които включват подходящо разпределение на разходите и рисковете в рамките на отделните поколения и между тях. Освен това отдавна е необходимо обновяване на управлението на пенсионните фондове от втория стълб, за да се помогне поддържането на устойчивостта спрямо застаряването на населението. Изпълнението на планове за реформа на дългосрочните грижи ще помогне за овладяване на бързото покачване на разходите, свързани със застаряването на населението, като по този начин се подкрепи устойчивостта на публичните финанси. В това отношение качеството и достъпността на дългосрочните грижи трябва да се поддържат на подходящо ниво.

(14) Реформите на пазара на труда, предложени от правителството, имат за цел да се увеличат участието и мобилността на пазара на труда. Реформата на Акта за участието има амбициозен характер и е подходяща за насърчаване на участието в пазара на труда. Въпреки това, реформите все още не са уредени чрез закон. Освен това са необходими допълнителни мерки за подобряване на пригодността за заетост на хората в маргинално положение на пазара на труда, включително жените, хората с миграционен произход, хората с увреждания и възрастните хора. Нидерландия обяви реформи както на режима за обезщетенията при безработица, така и на относително строгото си законодателство за защита на заетостта. Тези реформи, заедно с данъчния кредит за мобилност („mobilitéitsbonus“) за работодателите да наемат бенефициери на системата за социална сигурност на 50-годишна или по-голяма възраст или хора, получили увреждане в процеса на труда, са добре насочени към слоевете с най-ниско участие на пазара на труда. Въпреки че тези мерки са насочени в правилната посока, те могат да бъдат оценени изцяло само след като бъдат приети. На последно място, ускореното премахване на оставащите демотивиращи фактори за вторите работещи лица в домакинството за увеличаване на броя на изработените часове, би могло да облекчи допълнително бъдещия недостиг на работна ръка.

(15) Значителен напредък бе постигнат относно препоръката от 2012 г. за иновациите и връзките между научния и стопанския сектор. Политиката за предприятията „То the Тор“ („До върха“), включително нейния отраслов подход за публично-частните партньорства в областта на научните изследвания, иновациите и образованието („сектори на върха“), сега е в етап на изпълнение. Освен секторните политики в областта на иновациите е важно да продължат хоризонтални политики за научни изследвания и иновации и да се запази подходящо ниво на публично финансиране за непланирани фундаментални научни изследвания.

(16) В рамките на Европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Нидерландия. Тя извърши оценка на националната програма за реформи и програмата за стабилност и представи задълбочен преглед. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Нидерландия, но и тяхното съответствие с правилата и

насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—4 по-долу.

- (17) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му ⁽¹⁾ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (18) С оглед на задълбочения преглед на Комисията и тази оценка, Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръка 2 по-долу.
- (19) В рамките на европейския семестър Комисията също така извърши анализ на икономическата политика на еврозоната като цяло. На тази основа Съветът отправи конкретни препоръки към държавите членки, чиято парична единица е еврото ⁽²⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, Нидерландия също така следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на тези препоръки,

ПРЕПОРЪЧВА на Нидерландия да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да засили и приложи бюджетната стратегия, подкрепена от достатъчно конкретни мерки, за 2014 г. и след това, за да осигури своевременното коригиране на прекомерния дефицит до 2014 г. по устойчив начин и да извърши структурната корекция, посочена в препоръките на Съвета по процедурата при прекомерен дефицит. Да защити разходите в области с пряко значение за растежа, като образованието, иновациите и научните изследвания. След коригиране на прекомерния дефицит да запази усилията за структурна корекция, която да позволи на Нидерландия да достигне СБЦ до 2015 г.
2. Да увеличи усилията за постепенното реформиране на жилищния пазар чрез ускоряване на планирано намаление на данъчното приспадане на лихви по ипотечни кредити, като при това се отчита въздействието на съществуващата икономическа среда, и като осигури по-пазарно ориентиран механизъм на ценообразуване на пазара за наем на жилища, както и чрез допълнително обвързване на наемите с доходите на домакинството при социалното жилищно настаняване. Да се пренасочат усилията на предприятията за социално жилищно настаняване в подкрепа на най-нуждаещите се домакинства.
3. След консултация със социалните партньори, да адаптира втория пенсионен стълб, за да се осигури подходящо разпределение на разходите и рисковете в рамките на отделните поколения и между тях. Да подкрепи постепенното увеличаване на законоустановената пенсионна възраст с мерки за повишаване на пригодността за заетост на по-възрастните работници. Да проведе планираната реформа на системата за дългосрочни грижи, за да се гарантира нейната икономическа ефективност, и да я допълни с други мерки за овладяване на нарастването на разходите с цел да се гарантира устойчивост.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

⁽²⁾ Вж. страница 97 от настоящия брой на Официален вестник.

4. Да предприеме допълнителни мерки за увеличаване на участието в пазара на труда, особено на хората в маргинално положение на пазара на труда. Да продължи намаляването на демотивиращите фактори от данъчно естество върху труда, включително чрез постепенно премахване на прехвърляемите данъчни кредити за вторите работещи членове на домакинството. Да насърчи преминаването от едно работно място на друго на пазара на труда и преодолее липсата на гъвкавост на него, включително чрез реформа на законодателството за защита на заетостта и системата за обезщетения при безработица.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS